

Obec Smolenice

Pre XXIII. zasadnutie
Obecného zastupiteľstva
V Smoleniciach dňa 15.03.2022

K bodu rokovania číslo: 5

Názov správy:

Správa o výsledkoch kontroly za obdobie od 01.07.2021 do 31.12.2021

Predkladá:

Ing. Branislav Lengyel
Hlavný kontrolór Obce Smolenice

Návrh na uznesenie:

Obecné zastupiteľstvo Obce Smolenice

**I. prerokovalo správu Hlavného kontrolóra
o výsledkoch kontroly za obdobie od 01.07.2021
do 31.12.2021**

**II. berie na vedomie správu hlavného
kontrolóra o výsledkoch kontroly za obdobie
od 01.07.2021 do 31.12.2021**

Vypracoval:

Ing. Branislav Lengyel

Materiál obsahuje:

Dôvodovú správu

Hlavný kontrolór Obce Smolenice

V súlade s § 18f ods. d) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov p r e d k l a d á m Obecnému zastupiteľstvu Obce Smolenice

S p r á v u o výsledkoch kontroly za obdobie od 01.07.2021 do 31.12.2021

Za sledované obdobie boli vykonané kontroly v súlade s plánom kontrolnej činnosti za druhý polrok 2021 :

Kontrolovaný subjekt:	<i>Obecný úrad Smolenice a RO obce - ZŠ s MŠ Smolenice</i>
Kontrola vykonaná:	<i>01.09.2021 do 10.10.2021</i>
Kontrola vykonaná na základe:	<i>Plánu kontrolnej činnosti na II. polrok 2021, resp. uznesenia OZ č. XIX/8 zo dňa 17.06.2021</i>
Kontrolované obdobie:	<i>rok 2019/ mesiace 1. – 12. v bodoch kontroly 3. a 4. rok 2020/ mesiace 1. – 12. v bodoch kontroly 1. až 4.</i>

Kontrolná činnosť v súlade s ustanovením § 18d ods. 1 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších zmien a doplnkov bola vykonaná v týchto oblastiach:

1. Kontrola plnenia uznesení obecného zastupiteľstva za kalendárny rok 2020.
2. Kontrola uzavretých dohôd v oblasti hmotnej zodpovednosti v zmysle Zákonníka práce na OÚ Smolenice a RO obce ZŠ s MŠ Smolenice za rok 2020.
3. Kontrola tvorby a použitia sociálneho fondu obce Smolenice za roky 2019 a 2020.
4. Kontrola vybavovania sťažností na OÚ Smolenice za roky 2019 a 2020.

Výsledky kontroly:

1. Kontrola plnenia uznesení obecného zastupiteľstva za kalendárny rok 2020

V čase vykonávania kontroly (01.09. až 10.10.2021) boli splnené všetky uznesenia OZ za kalendárny rok 2020.

Poznámka - zistenie po vykonanej kontrole:

*Po vykonaní kontroly a prerokovaní návrhu správy z kontroly zo starostom obce som dňa 11.12.2021 pri kontrole zverejnených dokumentov na stránke obce zistil, že starosta vystavil dňa 06.12.2021 objednávku pod číslom 1122021 na „Dodanie a montáž vybavenia kuchyne KSD Smolenice“ spoločnosti A-Z Gastro, s.r.o., Tatranská 88, 974 01 Banská Bystrica v hodnote 19 416,- €. **Položka rekonštrukcia vybavenia kuchyne KSD nie je v rozpočte.** Znamená to, že objednávka nie je krytá rozpočtom obce Smolenice. **Starosta týmto porušil uznesenie č. XVI/7 XVI. verejného zasadnutia Obecného zastupiteľstva obce***

Smolenice konaného dňa 15. decembra 2020, ktoré súviselo s upozornením prokurátora JUDr. Jozefa Kleimana číslo Pd 205/20/2207-2 zo dňa 11.11.2020.

Na stránke obce bola následne zverejnená aj faktúra – interné číslo 640 vystavená spoločnosťou A-Z Gastro, s.r.o., Tatranská 88, 974 01 Banská Bystrica na základe tejto objednávky dňa 29.12.2021 a uhradená obcou Smolenice 30.12.2021.

Starosta neoprávneným vystavením objednávky opakovane porušil Zásady hospodárenia a nakladania s majetkom Obce Smolenice.

Starosta porušil zákon č.583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z. n. p.

Starosta porušil zákon č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z. n. p.

Starosta porušil platné VZN č.99/2019 Zásady nakladania s finančnými prostriedkami obce Smolenice

Starosta porušil uznesenie č. XVI/7 XVI. verejného zasadnutia Obecného zastupiteľstva obce Smolenice konaného dňa 15. decembra 2020.

Starosta porušil upozornenie prokurátora JUDr. Jozefa Kleimana číslo Pd 205/20/2207-2 zo dňa 11.11.2020.

*V tejto súvislosti som podal dňa 12.12.2021 na Okresnej prokuratúre v Trnave opäť **podnet pre opakované porušovanie legislatívy zo strany starostu obce Smolenice.***

2a. Kontrola uzavretých dohôd v oblasti hmotnej zodpovednosti v zmysle Zákonníka práce na OÚ Smolenice za rok 2020

Zmluvy o hmotnej zodpovednosti zamestnancov OÚ a Smernicu pre vedenie pokladnice spracovala obec v priebehu kalendárneho roka 2020. **Obec nemala a nemá uzavretú zmluvu o hmotnej zodpovednosti so štatutárom – riaditeľom RO.**

Na moje upozornenie v návrhu správy z kontroly podala obec - povinná osoba v stanovenej lehote (30.11.2021) **písomnú námietku** spracovanú právnikom obce. V písomnej námietke právnik obhajuje obec, že Zákonník práce priamo neprikazuje (ale ani nezakazuje) uzavrieť so štatutárom dohodu o hmotnej zodpovednosti. Námietka sa odvoláva na konštatovanie (podľa môjho názoru mylne), že riaditeľ nemá zverené hodnoty určené na obeh a obrat, ako to vyžaduje ustanovenie § 182 a nasl. Zákonníka práce.

Podľa mojej vedomosti riaditeľka ZŠ s MŠ Smolenice disponuje všetkými bankovými účtami RO (spolu sedem účtov). Plánovaný rozpočet RO pre rok 2021 bol schválený vo výške 1,41 mil. € v príjmovej časti a 1,34 mil. € vo výdajovej časti. Po skúsenostiach obce s predchádzajúcim štatutárom, keď účtovníctvo RO vykazovalo zásadné nedostatky a obec niekoľko rokov pravidelne sanovala schodok rozpočtu odporúčam uzavretie zmluvy o hmotnej zodpovednosti *(celú písomnú námietku obce k návrhu správy z kontroly a moje vyjadrenie môžem poslancom na požiadanie zaslať).*

2b. Kontrola uzavretých dohôd v oblasti hmotnej zodpovednosti v zmysle Zákonníka práce v RO obce - ZŠ s MŠ Smolenice za rok 2020

Štatutár RO – riaditeľka ZŠ s MŠ Smolenice do termínu ukončenia kontroly spracovala Zmluvy o hmotnej zodpovednosti a Smernicu pre vedenie pokladnice.

3. Kontrola tvorby a použitia sociálneho fondu obce Smolenice za roky 2019 a 2020

Sociálny fond Obec Smolenice (aj RO obce – Základná škola s materskou školou) tvorila a čerpala v súlade s platnou legislatívou.

4. Kontrola vybavovania sťažností na OÚ Smolenice za roky 2019 a 2020

Podľa predloženej evidencie Obec riešila v roku 2019 jednu sťažnosť a v roku 2020 štyri sťažnosti. Na všetky sťažnosti obec odpovedala, resp. ich postúpila iným orgánom.

Skutočností zistené počas kontroly boli prerokované s povinnými osobami dňa:
Riaditeľka školy: Mgr. Magdaléna Eliášová, dňa 27.10.2021
Starosta obce: Anton Chvala, dňa 20.12.2021

Záver správy:

Podľa zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení § 18 d – Úlohy hlavného kontrolóra som povinný OZ predkladať správu o výsledkoch kontroly.

Či porušenie uznesenia č. XVI/7 XVI. verejného zasadnutia Obecného zastupiteľstva obce Smolenice zo dňa 15. decembra 2020 a ostatnej platnej legislatívy starostom bude trestný čin ostane na posúdení orgánov v trestnom konaní. Uvedené skutočnosti sa udiali až po vykonaní kontroly ale v kontrolovanom období.

K nedostatkom v oblasti uzavierania dohôd o hmotnej zodpovednosti. Kým nedostatky v oblasti uzavierania dohôd o hmotnej zodpovednosti v RO obce ZŠ s MŠ Smolenice boli riaditeľkou školy odstránené počas výkonu kontroly, tak nedostatok z pohľadu obce voči štatutárovi RO odstránený nebol. Napriek môjmu upozorneniu starostovi. **Starosta sa prikláňa k názoru právnik obce, že je to len na vôli zamestnávateľa, či k uzavretiu takejto dohody pristúpi a nepovažuje to z jeho pohľadu za dôležité.**

Legislatívne zdôvodnenie mojej požiadavky na uzavretie dohody o hmotnej zodpovednosti:

- Podľa § 7 ods. 2, písm. b) zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí orgány obce a organizácie sú povinné majetok obce zveľaďovať, chrániť a zhodnocovať. Sú povinné najmä chrániť majetok pred poškodením, zničením, stratou alebo zneužitím.
- Podľa § 3 ods. 7, písm. b) zákona č. 596/2003 Z.z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov zriaďovateľ odvolá riaditeľa za porušenie povinností a obmedzení vyplývajúcich z osobitného predpisu, ktorým je **zákon č. 552/2003 Z. z. o výkone práce vo verejnom záujme**. Podľa § 13a, ods. 1 tohto zákona zamestnávateľ je povinný požadovať od zamestnanca náhradu škody, za ktorú mu zamestnanec zodpovedá.
- Podľa § 186 ods. 1 zákonníka práce zamestnanec, ktorý zodpovedá za škodu, je povinný nahradiť zamestnávateľovi skutočnú škodu, a to v peniazoch, ak škodu neodstráni uvedením do predchádzajúceho stavu a ak túto škodu zamestnávateľ od zamestnanca požaduje. Podľa

vyššie citovaného **§ 13a, ods. 1 zákona č. 552/2003 Z.z. o výkone práce vo verejnom záujme** ale požadovať obec náhradu škody musí.

- Túto zákonnú povinnosť obec nespĺní, ak nevie určiť výšku škody. Určiť výšku škody môže iba vtedy, ak je podpísaná dohoda o hmotnej zodpovednosti v zmysle **§ 182 a nasl. Zákonníka práce**. Preto ak zamestnanec neprevzal zodpovednosť za zverené hodnoty, alebo neexistuje preberací protokol, obec porušuje svoje povinnosti v zmysle **§ 7, ods. 2, písm. b) zákona č. 138/1991 Zb. zákona o majetku obcí a § 13a, ods. 1 zákona č. 552/2003 Z.z. o výkone práce vo verejnom záujme**.

- Zároveň, v prípade, ak zamestnanci školy majú podpísané dohody o hmotnej zodpovednosti a riaditeľ školy nie, obec porušuje aj ustanovenie **§13 ods. 1 Zákonníka práce**. Zamestnávateľ je v pracovnoprávných vzťahoch povinný zaobchádzať so zamestnancami v súlade so zásadou rovnakého zaobchádzania ustanovenou pre oblasť pracovnoprávných vzťahov osobitným zákonom o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov (**antidiskriminačný zákon**). Obec tak zákaz diskriminácie porušuje.

- Nakoniec je potrebné dodať, že v prípadoch, kedy zamestnanec odmietne podpísať dohodu o hmotnej zodpovednosti, pričom druh vykonávanej práce uzavretie takejto dohody vyžaduje (viď argumentácie vyššie), potom s ním zamestnávateľ môže rozviazať pracovný pomer výpoveďou. Výpovedným dôvodom by bolo nespĺňanie predpokladov alebo požiadaviek nevyhnutných na riadny výkon práce v zmysle ustanovenia **§ 63, ods. 1, písm. d) Zákonníka práce**.

Aj keď sa teda javí, že je na vôli zamestnávateľa, či k uzavretiu dohody pristúpi, v skutočnosti podľa Zákona o obecnom zriadení má obec svoj majetok chrániť, zveľadňovať a zhodnocovať. Po skúsenostiach s predchádzajúcim štatútom by sme teda nemali hľadať cestu ako niečo neurobiť, ale naopak ako si zaistiť kontrolu nad majetkom a vymožitelnosť prípadných škôd.

V Smoleniciach dňa 10.01.2022

Ing. Branislav Lengyel
HK obce Smolenice